**Evropski parlament**
2024-2029

*Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve*

**2024/2085(INI)**

1.4.2025

# MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za proračun in Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

o poročilu o izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost
(2024/2085(INI))

Pripravljavka mnenja: Marie-Pierre Vedrenne

PA_NonLeg

## PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve predlaga Odboru za proračun in Odboru za ekonomske in monetarne zadeve kot pristojnima odboroma naslednje:

**Predlog spremembe 1**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 8 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili in podpisali Parlament, Svet in Komisija, in njegovih 20 načel,*** |

**Predlog spremembe 2**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 8 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. marca 2021 z naslovom Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic (COM(2021)0102) in v njem predlaganih krovnih ciljev za leto 2030 glede zaposlovanja, znanja in spretnosti, usposabljanja ter zmanjševanja revščine,*** |

**Predlog spremembe 3**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 8 c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju ciljev OZN glede trajnostnega razvoja, zlasti 1., 4., 5., 8. in 10. cilja,*** |

**Predlog spremembe 4**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 8 d (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju priporočila Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke[1a],*** |
| | ***[1a] UL L 223, 22.6.2021, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.*** |

**Predlog spremembe 5**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 8 e (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 30. oktobra 2020 o mostu do delovnih mest – okrepitvi jamstva za mlade – in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 22. aprila 2013 o vzpostavitvi jamstva za mladino[1a],*** |
| | ***[1a] UL C 372, 4.11.2020, str. 1.*** |

**Predlog spremembe 6**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 12 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. decembra 2024 z naslovom Evropski semester 2025 – jesenski sveženj (COM(2024)0700),*** |

**Predlog spremembe 7**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 12 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 17. decembra 2024 za skupno poročilo Komisije in Sveta o zaposlovanju (COM(2024)0701),*** |

**Predlog spremembe 8**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 19 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju preglednice kazalnikov okrevanja in odpornosti,*** |

**Predlog spremembe 9**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 19 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju poročila Eurofounda z dne 26. februarja 2024 o socialnem upravljanju mehanizma za okrevanje in odpornost ter o vključevanju nacionalnih socialnih partnerjev,*** |

**Predlog spremembe 10**

**Predlog resolucije**
**Navedba sklicevanja 19 c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***– ob upoštevanju Direktive (EU) 2022/2041 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o ustreznih*** |

***minimalnih plačah v Evropski uniji[1a],***

***[1a] UL L 275, 25.10.2022, str. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.***

**Predlog spremembe 11**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava -A (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***-A. ker je socialna razsežnost okrevanja EU horizontalni vidik mehanizma za okrevanje in odpornost; ker je splošni cilj mehanizma za okrevanje in odpornost, da se z izboljšanjem odpornosti, pripravljenosti na krize, zmožnosti prilagajanja in potenciala držav članic za rast, blaženjem socialnih in gospodarskih posledic kovidne krize, prispevanjem k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic ter podpiranjem zelenega in digitalnega prehoda spodbujajo ekonomska, socialna in teritorialna kohezija Unije, s tem pa prispeva k navzgor usmerjeni gospodarski in socialni konvergenci in trajnostni rasti ter spodbuja ustvarjanje visokokakovostnih delovnih mest;*** |

**Predlog spremembe 12**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava –A a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***–Aa. ker področje uporabe mehanizma za okrevanje in odpornost zajema naslednjih šest stebrov politike:*** |
| | ***(a) zeleni prehod;*** |
| | ***(b) digitalno preobrazbo;*** |
| | ***(c) pametno, trajnostno in vključujočo*** |

***rast;***

***(d) socialno in teritorialno kohezijo;***

***(e) zdravje ter ekonomsko, socialno in institucionalno odpornost ter***

***(f) politike za naslednjo generacijo, otroke in mlade;***

***ker so ti stebri medsebojno povezani in je treba poskrbeti, da med ukrepi, ki se sprejmejo v okviru vseh teh stebrov, vladata skladnost in sinergija;***

**Predlog spremembe 13**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava A**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| A. ker reforme in naložbe v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost pripomorejo k večji odpornosti in manjši odvisnosti EU z diverzifikacijo ključnih dobavnih verig, s čimer se tudi krepi strateška neodvisnost Unije; ker bi morale reforme in naložbe v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ***prav tako*** ustvarjati evropsko dodano vrednost; | A. ker reforme in naložbe v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost pripomorejo k večji odpornosti in manjši odvisnosti EU z diverzifikacijo ključnih dobavnih verig, s čimer se tudi krepi strateška neodvisnost Unije; ker bi morale reforme in naložbe v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ***prispevati tudi k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, k trajnostni in vključujoči rasti in navzgoršnji družbeni kovergenci ter podpirati pravičen prehod na bolj zeleno in bolj digitalno gospodarstvo, pomagati krepiti evropsko konkurenčnost in obenem zmanjšati socialne in ozemeljske neenakosti ter zaščititi ranljive ljudi, pa tudi*** ustvarjati evropsko dodano vrednost; ***ker je treba z reformami in naložbami v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost zajamčiti socialno vključevanje ter okrepiti javne in socialne storitve in infrastrukturo;*** |

**Predlog spremembe 14**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava A a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Aa. ker je mehanizem za okrevanje in odpornost priložnost brez primere za zagotovitev poštenega in pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost, digitalizacijo in demografske spremembe; ker mora mehanizem v procesu okrevanja obravnavati tudi značilne socialno-ekonomske učinke, povezane s spolom; ker bi bilo treba pri teh ukrepih reševati problematiko socialne zaščite, kakovostnega zaposlovanja in cenovno dostopnih stanovanj ter podpreti skupine v ranljivem položaju, da bi izboljšali življenjski standard v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic;*** |

**Predlog spremembe 15**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava A b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Ab. ker je EU v zadnjih letih pokazala močno odpornost zoper velike gospodarske in družbene pretrese, zlasti zaradi usklajenega odziva in novih instrumentov, kot sta mehanizem za okrevanje in odpornost ter evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE); ker sta bili ti orodji bistveni za preprečitev asimetričnega okrevanja med državami članicami in za to, da pri prehodu na trajnostno in vključujoče gospodarstvo nismo skrenili s poti;*** |

**Predlog spremembe 16**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava A c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Ac. ker so imele socialne posledice krize neenakomeren učinek in so prizadele predvsem posameznike z nizkimi dohodki in skupine v ranljivem položaju;*** |

**Predlog spremembe 17**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava B a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Ba. ker so države članice dosegle različen napredek pri izvajanju svojih načrtov za okrevanje in odpornost; ker je Evropsko računsko sodišče v posebnem poročilu 13/2024[1a] ugotovilo, da imajo države članice težave pri črpanju celotnega zneska dodeljenih sredstev do 31. avgusta 2026, zaradi česar obstaja tveganje, da ukrepi iz druge polovice izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost ne bodo nujno dokončani; ker so zamude pri izvajanju med drugim posledica povečane inflacije, izzivov pri javnih naročilih, pomanjkljivosti pri dobavi in nihanja tržnih cen; ker je pri ocenjevanju izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost bistveno uporabiti pridobljene izkušnje in posodobiti dotedanje strukture;*** |
| | ***[1a] Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 13/2024 z dne 10. septembra 2024 z naslovom „Črpanje sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost – Sredstva se črpajo z zamudami in še vedno obstajajo tveganja, da ukrepi ne bodo dokončani in zato tudi cilji mehanizma za okrevanje in odpornost ne bodo doseženi“.*** |

**Predlog spremembe 18**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava F**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| F. ker sta lahko demokratični in parlamentarni nadzor nad izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost učinkovita le, če je Evropski parlament pri tem v celoti vključen in če se v vseh fazah upoštevajo vsa njegova priporočila; | F. ker sta lahko demokratični in parlamentarni nadzor nad izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost učinkovita le, če je Evropski parlament pri tem v celoti vključen in če se v vseh fazah upoštevajo vsa njegova priporočila; ***ker je ključnega pomena tudi to, da pri pripravi in izvajanju ukrepov nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost poteka posvetovanje z ustreznimi deležniki, zlasti socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, mladinskimi organizacijami ter lokalnimi in regionalnimi organi, kar se zahteva v uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost;*** |

**Predlog spremembe 19**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava F a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Fa. ker je bilo v skupnem poročilu o zaposlovanju ugotovljeno, da ocene nacionalnih socialnih partnerjev o njihovi udeležbi pri izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost v letu 2023 niso bile enakomerne; ker se institucionalni okviri za vključevanje socialnih partnerjev med seboj razlikujejo, saj so nekatere države članice uvedle namenske ureditve in postopke, druge pa so uporabile že obstoječe poti socialnega dialoga, medtem ko so bili socialni partnerji v nekaterih državah članicah vključeni prek novih organov ali namenskih delovnih skupin, vzpostavljenih v okviru evropskega*** |

***semestra ali za spremljanje izvajanja načrtov za okrevanje in odpornost; ker bi morale države članice v skladu s priporočilom Sveta o krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji[1a] spodbujati kolektivna pogajanja in socialni dialog, obenem pa bi morali socialni partnerji pravočasno in smiselno sodelovati pri oblikovanju ustreznih politik na ravni EU in nacionalni ravni, tudi v zvezi z izvajanjem načrtov držav članic za okrevanje in odpornost;***

---

***[1a] Priporočilo Sveta z dne 12. junija 2023 o krepitvi socialnega dialoga v Evropski uniji (UL C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj).***

**Predlog spremembe 20**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava F b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Fb. ker skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2025 navaja, da naj bi od 7129 mejnikov in ciljev, vključenih v 27 načrtov za okrevanje in odpornost, pričakovanih 2201 prispevalo k socialnim politikam (približno 31 %), od 1742 mejnikov in ciljev, doseženih do 14. novembra 2024, pa jih je socialne politike podpiralo 505 (približno 30 %);*** |

**Predlog spremembe 21**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava F c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Fc. ker se prebivalstvo EU stara in so za naslednja štiri desetletja napovedana znižanja pri nadomestitveni stopnji*** |

***pokojnin, medtem pa so potrebe po dolgotrajni oskrbi že zdaj velike in se še povečujejo; ker tveganje revščine ali socialne izključenosti med starejšimi ostaja stabilno, vendar se pričakuje, da se bodo nadomestitvene stopnje pokojnin za 40-letno zaposlenost v večini držav EU znižale, v nekaterih primerih celo za več kot 20 odstotnih točk;***

**Predlog spremembe 22**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava G**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| G. ker mora Komisija do 31. decembra 2028 predložiti neodvisno poročilo o naknadni oceni izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, ki bo vsebovalo splošno oceno mehanizma za okrevanje in odpornost ter informacije o njegovem dolgoročnem učinku; | G. ker mora Komisija do 31. decembra 2028 predložiti neodvisno poročilo o naknadni oceni izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, ki bo vsebovalo splošno oceno mehanizma za okrevanje in odpornost ter informacije o njegovem dolgoročnem učinku***, vključno s podatki o družbenih rezultatih***; |

**Predlog spremembe 23**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava G a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Ga. ker mora vsaka država članica vsaj 20 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost dodeliti ukrepom, ki prispevajo k digitalnemu prehodu ali reševanju s tem povezanih izzivov; ker so odločilni koraki za uresničitev digitalnega prehoda izboljšanje digitalnih spretnosti splošnega prebivalstva in delovne sile, intenzivnejša digitalizacija podjetij, širše nudenje digitalnih javnih storitev in hitrejše izvajanje vodilnih projektov e-uprave;*** |

**Predlog spremembe 24**

**Predlog resolucije**
**Uvodna izjava G b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***Gb. ker le 55,56 % odraslih poseduje vsaj osnovne digitalne spretnosti[1a]; ker je eden od ciljev EU na digitalnem področju, da bi 80 % odraslih do leta 2030 obvladalo vsaj osnovne digitalne spretnosti; ker mora EU odpraviti vse oblike primanjkljaja spretnosti ter neskladja med ponudbo spretnosti ter povpraševanjem po njih, da bi lahko učinkovito izkoristila svoj človeški kapital; ker bi moral biti dostop do ustrezne digitalne infrastrukture in usposabljanja na področju digitalnih spretnosti na voljo vsem, da bi zagotovili enake možnosti v izobraževalnem sistemu in na trgu dela; ker so bile izvedene obsežnejše reforme in naložbe v osnovna znanja in spretnosti, vključno z revizijami učnih načrtov, vendar izzivi niso bili obravnavani v zadostni meti, zato so potrebna nadaljnja prizadevanja po vsej EU, da bi obrnili trende upadanja;*** |
| | ***[1a] Eurostat, „Database“ (Podatkovna zbirka), https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_04_70/default/table; Eurostat, „56% of EU people have basic digital skills“ (56 % ljudi ima osnovne digitalne spretnosti), 15. december 2023, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20231215-3.*** |

**Predlog spremembe 25**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 1**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 1. ***poudarja***, da je mehanizem za okrevanje in odpornost instrument solidarnosti brez primere, ki je bil uveden v odziv na krizi brez primere in je tudi temelj instrumenta NextGenerationEU, iztekel pa se bo leta 2026; poudarja, da mehanizem za okrevanje in odpornost državam članicam v času velike gospodarske negotovosti prinaša stabilnost, saj blaži negativne gospodarske in socialne posledice ***ter*** je ***v pomoč vladam, s tem ko prispeva*** k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic; | 1. ***priznava***, da je mehanizem za okrevanje in odpornost instrument solidarnosti brez primere, ki je bil uveden v odziv na krizi brez primere in je tudi temelj instrumenta NextGenerationEU, iztekel pa se bo leta 2026; poudarja, da mehanizem za okrevanje in odpornost državam članicam v času velike gospodarske negotovosti prinaša stabilnost, saj blaži negativne gospodarske in socialne posledice ***kriz; želi opozoriti, da*** je ***splošni cilj mehanizma za okrevanje in odpornost prispevati*** k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic***, da bi zgradili močnejšo socialno Evropo in okrepili socialno kohezijo ter s tem povečali dolgoročno odpornost v vsej EU; poudarja, da bi bilo treba ta cilj dodatno podkrepiti z zagotavljanjem dolgoročnih javnih naložb v visokokakovostne javne socialne storitve in s spodbujanjem ukrepov, s katerimi se bodo zmanjševale neenakosti za vse;*** |

**Predlog spremembe 26**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 1 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***1a. želi opozoriti, da ima mehanizem za okrevanje in odpornost odločilno vlogo pri spodbujanju socialne in teritorialne kohezije, saj pomaga odpravljati revščino, zmanjševati brezposelnost in spodbujati vključujoče gospodarsko okrevanje; ugotavlja, da je doseganje 78-odstotne stopnje zaposlenosti v EU do leta 2030 eden od krovnih ciljev, določenih v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic; poudarja, da je ta cilj sicer dosegljiv, a so na vseh ravneh potrebni nadaljnji ukrepi, da se spodbode udeležba premalo zastopanih skupin na trgu dela in da se nanj privabi več ljudi;*** |

***poudarja, da so potrebne ambiciozne reforme in naložbe, ki bodo usklajene z načeli evropskega stebra socialnih pravic, pri katerih bodo prednostno upoštevana visokokakovostna delovna mesta in vključevanje ranljivih skupin, ustrezno obravnavana neskladja med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih in nove tehnologije ter ki bodo pomagale okrepiti socialni dialog, infrastrukturo in sisteme socialne zaščite ter tako odgovoriti na najbolj pereče izzive in vprašanje dolgoročne odpornosti trga dela; poudarja, da je na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov v izobraževanju ali usposabljanju s podporo iz mehanizma za okrevanje in odpornost sodelovalo več kot 16,3 milijona ljudi in več kot 2,1 milijona jih je našlo zaposlitev ali pa jo začelo iskati;***

**Predlog spremembe 27**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 1 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***1b. poudarja, da so naložbe v mehanizem za okrevanje in odpornost in njegove reforme, oboje usmerjene v naslednjo generacijo, zlasti v izobraževanje in dostop do kakovostnih javnih storitev, ključne za dolgoročno socialno konvergenco; ugotavlja, da je vlaganje v dobro počutje otrok in kakovostno izobraževanje bistveno za socialno kohezijo in gospodarsko stabilnost; poudarja, da se ukrepi za naslednjo generacijo, otroke in mlade v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost osredotočajo na predšolsko vzgojo in varstvo, izobraževanje in usposabljanje, izboljšanje šolske infrastrukture, podporo prikrajšanim otrokom in zaposlovanju mladih; v zvezi s tem ugotavlja, da je v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost temu stebru*** |

***dodeljenih približno 56,4 milijarde EUR, na podlagi letnega poročila Komisije pa so države članice dosegle oprijemljiv napredek, saj so do 31. avgusta 2024 za 259 od 665 mejnikov in ciljev sporočile, da so bili doseženi, ali pa jih je Komisija ocenila kot izpolnjene; se zaveda, da to pomeni 39-odstotno stopnjo napredka, vključno z 21 % ocenjenih zahtevkov za plačilo, in da razpoložljivi podatki kažejo, da je podporo iz mehanizma za okrevanje in odpornost prejelo več kot 9,4 milijona mladih, starih od 15 do 29 let; poziva države članice, naj še povečajo prizadevanja v tem stebru v skladu z evropskim jamstvom za otroke, evropsko strategijo oskrbe in priporočili Sveta o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter dostopu do cenovno dostopne in visokokakovostne dolgotrajne oskrbe;***

**Predlog spremembe 28**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 1 c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***1c. poudarja, da izvajanje reform in naložb iz načrtov držav članic za okrevanje in odpornost, skupaj s skladi kohezijske politike, podpira pravično, vključujočo in trajnostno rast, kar pomaga odpirati več delovnih mest in spodbuja finančno stabilnost in naložbe; poudarja, da poleg podpore, ki jo zagotavljajo Evropski socialni sklad plus, Evropski sklad za regionalni razvoj in Sklad za pravični prehod, tudi mehanizem za okrevanje in odpornost podpira ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije, saj pomaga izboljševati konkurenčnost, odpornost, pripravljenost na krize, zmožnost prilagajanja in potencial držav članic za rast ter spodbuja ustvarjanje visokokakovostnih delovnih mest z ustreznimi reformami in naložbami; ugotavlja, da so države članice*** |

***v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost vključile številne ukrepe za podporo socialni in teritorialni koheziji, kot so ukrepi, namenjeni dostopu do trga dela, socialni zaščiti in vključevanju ter teritorialni infrastrukturi in storitvam; ugotavlja, da je v 27 nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost temu stebru dodeljenih približno 261,2 milijarde EUR in da so države članice do 31. avgusta 2024[1a] sporočile, da je bilo doseženih 1064 od 2888 mejnikov in ciljev oziroma jih je Komisija ocenila kot izpolnjene; poudarja, da to pomeni 37-odstotno stopnjo napredka, vključno z 20 % ocenjenih zahtevkov za plačilo;***

---

***[1a] Služba Evropskega parlamenta za raziskave, „Recovery and Resilience Facility: State of play and way forward“ (Mehanizem za okrevanje in odpornost: stanje in pot naprej), februar 2025, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/765765/EPRS_IDA(2025)765765_EN.pdf.***

**Predlog spremembe 29**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 2**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 2. pozdravlja, da je bil prek mehanizma za okrevanje in odpornost od pandemije začasno zagotovljen dodaten fiskalni manevrski prostor in da je pomagal preprečiti, da bi med državami članicami***,** ***ki imajo različno velik fiskalni manevrski prostor,*** nastale razlike; je seznanjen, da je po ugotovitvah Komisije mehanizem za okrevanje in odpornost privedel do tega, da so se naložbe po vsej EU trajno povečale, in da Komisija pričakuje, da bo imel omenjeni mehanizem glede na njegove sinergije z drugimi skladi EU trajen učinek | 2. pozdravlja, da je bil prek mehanizma za okrevanje in odpornost od pandemije začasno zagotovljen dodaten ***in stabilizacijski*** fiskalni manevrski prostor in da je pomagal preprečiti, da bi med državami članicami nastale razlike***, saj jim zagotavlja hitro in neposredno podporo***; je seznanjen, da je po ugotovitvah Komisije mehanizem za okrevanje in odpornost privedel do tega, da so se naložbe po vsej EU trajno povečale, in da Komisija pričakuje, da bo imel omenjeni mehanizem glede na njegove sinergije z drugimi skladi EU trajen učinek po vsej EU tudi po |

| | |
|---|---|
| po vsej EU tudi po letu 2026; | letu 2026; ***poudarja pa, da bi bilo treba socialne naložbe še bolj prednostno obravnavati, da bi zagotovili trajen učinek, zlasti pri vprašanju stanovanj, energetske revščine, digitalnega vključevanja, dobro delujočih trgov dela in enakega dostopa do visokokakovostnih javnih storitev za vse;*** |

**Predlog spremembe 30**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 2 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***2a. želi spomniti, da uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost skupaj z evropskim semestrom kot okvirom za opredelitev nacionalnih reformnih prednostnih nalog vsebuje močno povezavo z načeli evropskega stebra socialnih pravic; poudarja, da ukrepi iz načrtov za okrevanje in odpornost, ki naj bi spodbujali socialne politike, ne obravnavajo enako vseh načel evropskega stebra socialnih pravic, kajti nekatera načela so zajeta samo površinsko, nekatera pa celo niso bila vsebinsko upoštevana; poziva Komisijo, naj oceni učinek načrtov za okrevanje in odpornost na napredek pri doseganju ciljev evropskega stebra socialnih pravic in naj izvede razčlenjeno analizo, kako je bilo vsako načelo upoštevano pri ukrepih, vključenih v načrte za okrevanje in odpornost;*** |

**Predlog spremembe 31**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 2 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***2b. želi spomniti, da so države članice*** |

***z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, kot je instrument SURE, pomagale obvarovati trge dela pred tveganjem dolgoročne škode, ki je nastala zaradi dvojnega gospodarskega šoka kot posledica pandemije in energetske krize; ugotavlja, da je stopnja zaposlenosti maja 2023 dosegla rekordno visoko raven, medtem ko je brezposelnost padla na rekordno nizkih približno 6 % in od takrat ostaja na nizki ravni; a želi hkrati spomniti, da je brezposelnost mladih še vedno visoka, saj po EU v povprečju znaša 15 %, v več državah članicah pa celo več kot 20 %; v zvezi s tem poudarja zaveze v okviru okrepljenega jamstva za mlade, ki še vedno spodbuja strukturne reforme in podpira zaposljivost mladih; v zvezi s tem poziva države članice, naj v svojih načrtih za okrevanje in odpornost dajo prednost jamstvu za mlade in naj v stebru naslednje generacije z večjimi naložbami podprejo izobraževanje, usposabljanje in zaposlovanje mladih;***

**Predlog spremembe 32**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 2 c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***2c. želi poudariti različna prizadevanja držav članic za uvedbo regulativnih in neregulativnih reform in naložbenih programov za povečanje fonda socialnih stanovanj in podporo cenovni dostopnosti stanovanj, kot so nova cenovno dostopna stanovanja in programi subvencioniranih posojil, programi prenove socialnih stanovanj za najranljivejše skupine in vladna podpora občinam za nove stanovanjske projekte in prenove; poziva države članice, naj v skladu z načelom 19 evropskega stebra socialnih pravic dajo prednost zagotavljanju dostopa do dostojnih in*** |

***cenovno dostopnih socialnih stanovanj ali kakovostne stanovanjske pomoči za tiste, ki jo potrebujejo; poudarja, kako pomembno je zaščititi pravico ranljivih oseb do ustrezne pomoči, zaščite pred prisilno izselitvijo ter ustreznega zatočišča in storitev za brezdomce, da bi jim pomagali pri vključevanju v družbo;***

**Predlog spremembe 33**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 3**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 3. je seznanjen, da je bila napoved Komisije iz leta 2024 (z 1,4 %) glede učinka, ki bi ga lahko instrument NextGenerationEU do leta 2026 imel na realni bruto domači proizvod (BDP) EU, znatno nižja kot njena simulacija iz leta 2020 (2,3 %), in je seznanjen z oceno, da bi lahko instrument NextGenerationEU kratkoročno privedel do znatnega povečanja zaposlenosti v EU, in sicer za do 0,8 %; z zadovoljstvom ugotavlja, da bi lahko mehanizem za okrevanje in odpornost z vidika BDP-ja dolgoročno prinesel tri- do šestkrat večje koristi kot sredstva, izplačana iz instrumenta NextGenerationEU, kar bo odvisno od učinkov naložb iz mehanizma za okrevanje in odpornost na produktivnost; ***a hkrati poudarja***, da je socialni in gospodarski učinek mehanizma za okrevanje in odpornost težko točno količinsko opredeliti, saj ***učinek*** reform ***postane jasen šele čez nekaj časa***; je seznanjen, da je po ugotovitvah Komisije približno polovica pričakovanega povečanja javnih naložb med letoma 2019 in 2025 povezana z naložbami, ki se financirajo iz proračuna EU, zlasti iz mehanizma za okrevanje in odpornost; | 3. je seznanjen, da je bila napoved Komisije iz leta 2024 (z 1,4 %) glede učinka, ki bi ga lahko instrument NextGenerationEU do leta 2026 imel na realni bruto domači proizvod (BDP) EU, znatno nižja kot njena simulacija iz leta 2020 (2,3 %), in je seznanjen z oceno, da bi lahko instrument NextGenerationEU kratkoročno privedel do znatnega povečanja zaposlenosti v EU, in sicer za do 0,8 %; z zadovoljstvom ugotavlja, da bi lahko mehanizem za okrevanje in odpornost z vidika BDP-ja dolgoročno prinesel tri- do šestkrat večje koristi kot sredstva, izplačana iz instrumenta NextGenerationEU, kar bo odvisno od učinkov naložb iz mehanizma za okrevanje in odpornost na produktivnost; ***poudarja pa***, da je socialni in gospodarski učinek mehanizma za okrevanje in odpornost težko točno količinsko opredeliti, saj ***je za konkretne učinke*** reform ***potreben čas, in poudarja, da naložb ne bi smeli ocenjevati samo na podlagi gospodarske rasti, temveč tudi na podlagi njihovega prispevka k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, k zmanjšanju neenakosti, izboljšanju razmer na trgu dela in zagotavljanju pravičnega prehoda***; je seznanjen, da je po ugotovitvah Komisije približno polovica pričakovanega povečanja javnih naložb med letoma 2019 |

in 2025 povezana z naložbami, ki se financirajo iz proračuna EU, zlasti iz mehanizma za okrevanje in odpornost;

**Predlog spremembe 34**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 3 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***3a. poudarja, da je primanjkljaj delovne sile in spretnosti resno ozko grlo za rast, konkurenčnost ter zeleni in digitalni prehod EU, kar sektorje in države članice različno obsežno prizadene, ima pa posledice za splošno odpornost EU, in da se ljudje v državah članicah le omejeno udejstvujejo v izobraževanju odraslih, čeprav je to zelo pomembno; poudarja, da lahko ukrepi mehanizma za okrevanje in odpornost spodbudijo naložbe v znanja in spretnosti ter v usposabljanje delavcev skozi vse življenje, in sicer bi lahko sisteme izobraževanja in usposabljanja pripravili na to, da bi se bolje odzivali na spreminjajoče se zahteve po znanjih in spretnostih ter tako pripomogli k boljšim rezultatom na trgu dela v smislu količine in kakovosti delovnih mest; poziva države članice, naj še naprej podpirajo ukrepe za večjo udeležbo odraslih v izobraževanju, s posebnim poudarkom na nizkokvalificiranih osebah, saj mnoge države oblikujejo individualne učne račune in mikrokvalifikacije, ter je prepričan, da bi pri tem lahko koristila nadaljnja analiza ukrepov iz mehanizma za okrevanje in odpornost, saj bi pomagala izčrpno ovrednotiti njihov učinek; želi spomniti, da je prosto gibanje delavcev temeljna svoboščina državljanov EU in da ima mobilnost delovne sile znotraj EU pomembno vlogo pri zapolnjevanju primanjkljaja delovne sile in spretnosti; spodbuja države članice, naj pri oblikovanju in izvajanju ukrepov iz*** |

***nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, s katerimi želijo zapolniti primanjkljaj delovne sile in spretnosti, uporabijo napovedi Cedefopa glede znanj in spretnosti ter glede prihodnjih trendov zaposlovanja v različnih sektorjih, poklicih in kvalifikacijah;***

**Predlog spremembe 35**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 3 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***3b. ugotavlja, da mehanizem za okrevanje in odpornost med drugim prispeva k delovnim mestom, izobraževanju odraslih in spretnostim, posodobitvi institucij trga dela ter k splošnemu, poklicnemu in visokošolskemu izobraževanju; poudarja, da je namen teh ukrepov pomagati reševati nekatere izzive v zvezi s kakovostjo, pravičnostjo in ustreznostjo sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela po vsej EU, tudi da se odpravi primanjkljaj v znanjih in spretnostih; poziva države članice, naj še naprej podpirajo posodabljanje kakovostnega visokošolskega izobraževanja z reformami upravljanja in ukrepi za spodbujanje internacionalizacije ter za ustvarjanje dinamičnega, v dosežke usmerjenega in učinkovitega raziskovalnega in inovacijskega okolja;*** |

**Predlog spremembe 36**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 4**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 4. ugotavlja, da je mehanizem za okrevanje in odpornost spodbudil izvedbo | 4. ugotavlja, da ***morajo biti v nacionalnih načrtih za okrevanje in*** |

| | |
|---|---|
| nekaterih reform iz priporočil za posamezne države, izdanih v okviru evropskega semestra, ***in*** da se napredek pri doseganju mejnikov in ciljev ter skladnost s horizontalnimi načeli spremljata na podlagi preglednice kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost, zlasti kar zadeva šest stebrov, tj. zeleni prehod, digitalno preobrazbo, pametno, trajnostno in vključujočo rast, socialno in teritorialno kohezijo, zdravje ter ekonomsko, socialno in institucionalno odpornost, pa tudi politike za naslednjo generacijo, otroke in mlade, vključno z izobraževanjem; | ***odpornost obravnavani vsi izzivi ali znaten del izzivov, ki so bili ugotovljeni v ustreznih priporočilih za posamezne države, kar je pogoj za to, da nacionalni načrti v mehanizmu za okrevanje in odpornost pridobijo pozitivno oceno; priznava, da*** je mehanizem za okrevanje in odpornost spodbudil izvedbo nekaterih reform iz priporočil za posamezne države, izdanih v okviru evropskega semestra, ***vendar je Računsko sodišče odkrilo, da še vedno ostaja nekaj vrzeli, ker nekateri elementi priporočil za posamezne države niso bili vključeni; želi spomniti,*** da se napredek pri doseganju mejnikov in ciljev ter skladnost s horizontalnimi načeli spremljata na podlagi preglednice kazalnikov mehanizma za okrevanje in odpornost, zlasti kar zadeva šest stebrov, tj. zeleni prehod, digitalno preobrazbo, pametno, trajnostno in vključujočo rast ***, vključno z ekonomsko kohezijo, delovnimi mesti, produktivnostjo, konkurenčnostjo, raziskavami, razvojem in inovacijami ter dobro delujočim notranjim trgom z močnimi malimi in srednjimi podjetji, ter še*** socialno in teritorialno kohezijo, zdravje ter ekonomsko, socialno in institucionalno odpornost, pa tudi politike za naslednjo generacijo, otroke in mlade, vključno z izobraževanjem ***in spretnostmi; poziva Komisijo, naj v okviru evropskega semestra še naprej spremlja primanjkljaj delovne sile in spretnosti v EU ter s tem povezane izzive, tudi v tematskih razpravah, zato da bi spodbudili izmenjavo znanja in dobre prakse med državami članicami; opozarja na pomen naložb za večjo samostojnost invalidov;*** |

**Predlog spremembe 37**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 4 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
| --- | --- |
| | ***4a. želi opozoriti, da bi moral mehanizem za okrevanje in odpornost podpirati demografski prehod EU v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic, in sicer s spodbujanjem zaposlovanja in enakih možnosti, kar bi med drugim zajemalo kakovostna delovna mesta za starejše delavce, vlaganje v vseživljenjsko učenje, zagotovitev ustreznega življenjskega standarda v starosti z vzdržnimi in ustreznimi pokojninami ter zadostnim financiranjem dolgotrajne oskrbe za podporo zdravemu in trajnostnemu staranju; je zaskrbljen, ker naj bi se glede na skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2025 nadomestitvene stopnje pokojnin znižale, stroški dolgotrajne oskrbe pa povišali, kar bo še zaostrilo sedanje strukturne izzive glede razpoložljivosti, cenovne dostopnosti in kakovosti dolgotrajne oskrbe; poudarja, da je za zagotavljanje ustreznosti in fiskalne vzdržnosti pokojnin v družbi, ki se vse bolj stara, potrebna široka kombinacija politik; meni, da si morajo države članice bolj prizadevati za ustreznost pokojnin in kakovost storitev dolgotrajne oskrbe, tudi z naložbami in reformami, vključenimi v njihove načrte za okrevanje in odpornost, v skladu z načeloma 15 in 18 evropskega stebra socialnih pravic; poziva države članice, naj izvedejo v prihodnost usmerjene pokojninske reforme, ki ne bodo zagotavljale samo fiskalne vzdržnosti, temveč obenem povečale ustreznost pokojnin in tako zagotovile dostojen življenjski standard za vse;*** |

**Predlog spremembe 38**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 4 b (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***4b. ugotavlja, da realne plače kljub povečanim naložbam v EU in v večini držav članic ostajajo na predpandemijski ravni, medtem ko prekarne zaposlitve še vedno vzbujajo skrb; poudarja, da se je učinek socialnih transferjev (brez pokojnin) na zmanjšanje revščine v letu 2023 nekoliko zmanjšal, kar kaže na to, da si je treba intenzivneje prizadevati za zagotovitev ustrezne dohodkovne podpore in varstva v skladu z načelom 14 evropskega stebra socialnih pravic; ugotavlja, da je več držav članic v svojih načrtih za okrevanje in odpornost spremenilo ali namerava spremeniti svoj okvir minimalne plače; poudarja pomen reform, s katerimi naj bi se v posvetovanju s socialnimi partnerji zvišale ravni minimalnih plač v skladu z direktivo o ustreznih minimalnih plačah, in poziva države članice, ki tega še niso storile, naj v zvezi s tem ustrezno ukrepajo; poudarja, da so potrebne ambiciozne naložbe in reforme za ustvarjanje visokokakovostnih delovnih mest, spodbujanje kakovostnih delovnih pogojev, boj proti revščini in segmentaciji trga dela ter za okrepitev socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic;*** |

**Predlog spremembe 39**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 4 c (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***4c. je seznanjen z vztrajnimi prizadevanji držav članic, da bi izboljšale dostop do socialnih storitev in njihovo kakovost, na primer s sprejetjem nacionalnega zemljevida socialnih storitev za opredelitev vrzeli v zagotavljanju teh storitev in za določitev naložbenih potreb,*** |

| | |
|---|---|
| | ***z vlaganjem v nove zdravstvene ustanove in telemedicino, da bi storitve približale pacientom, z nacionalnimi zdravstvenimi strategijami za boljši dostop do zdravstvenih storitev v državah ter z ukrepi za odpravo primanjkljaja delovne sile v zdravstvu in boljše zadržanje delavcev z usposabljanjem in spodbudami; poziva države članice, naj si prizadevajo za univerzalni dostop do kakovostnih osnovnih storitev, kot so voda, sanitarna ureditev, prevoz, finančne storitve in digitalne komunikacije; poudarja, da mora biti duševno zdravje eden od osrednjih delov socialno-ekonomskega okrevanja EU in prednostna naloga na področju zdravja pri delu; je zaskrbljen, ker mnoge države članice v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost niso vključile zadostnih ukrepov, s katerimi bi zagotovile dostopno, cenovno ugodno in visokokakovostno zdravstveno varstvo na področju duševnega zdravja, in jih poziva, naj pri prihodnjih revizijah nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost vanje vključijo tudi namenske strategije za duševno zdravje;*** |

**Predlog spremembe 40**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 4 d (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***4d. pozdravlja, da je mehanizem za okrevanje in odpornost priložnost za okrepitev javnih zavodov za zaposlovanje in aktivacijskih politik za zaposlovanje; poziva k nadaljnji razpravi o tem, kako se bodo stroški novih storitev in z njimi povezani stroški krili, ko se mehanizem za okrevanje in odpornost ne bo več izvajal;*** |

**Predlog spremembe 41**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 6**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 6. pozdravlja, da se iz mehanizma za okrevanje in odpornost v državah članicah podpirajo tako reforme kot naložbe, a hkrati ugotavlja, da je treba še veliko storiti; je zaskrbljen, da več načrtovanih pomembnih reform in velikih naložb ne bo mogoče izvesti, saj se mehanizem za okrevanje in odpornost ne bo več dolgo izvajal; | 6. pozdravlja, da se iz mehanizma za okrevanje in odpornost v državah članicah podpirajo tako reforme kot naložbe, a hkrati ugotavlja, da je treba še veliko storiti; ***poudarja, da polno uresničitev potencialnih koristi mehanizma za okrevanje in odpornost še vedno močno ovirajo zamude in težave z absorpcijsko zmožnostjo;*** je zaskrbljen, da več načrtovanih pomembnih reform in velikih naložb ne bo mogoče izvesti, saj se mehanizem za okrevanje in odpornost ne bo več dolgo izvajal***, kar kaže, da so potrebni bolj ciljno usmerjeni in pospešeni ukrepi, da bi v celoti izkoristili potencial mehanizma za okrevanje in odpornost, zlasti na področjih, ki so odločilna za dolgoročno stabilnost, rast in socialno kohezijo; poziva države članice, naj tehnične smernice – ob pomoči Komisije in v sklopu instrumenta za tehnično podporo – hitreje izvajajo in v večji meri uporabljajo;*** |

**Predlog spremembe 42**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 7**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 7. poudarja, da so med razlogi za zamude pri izvajanju kohezijske politike to, da je bila prednost dana izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost, da v številnih državah članicah nimajo dovolj upravnih zmogljivosti, pa tudi izzivi, ki jih prinašajo svetovne dobavne verige; želi spomniti, da ***je*** treba ***spoštovati načelo dodatnosti, in ugovarja temu***, da bi mehanizem za okrevanje in odpornost ali | 7. poudarja, da so med razlogi za zamude pri izvajanju kohezijske politike to, da je bila prednost dana izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost, da ***so bili za isto obdobje dani na voljo znatni dodatni viri iz mehanizma REACT-EU, da*** v številnih državah članicah nimajo dovolj upravnih zmogljivosti, pa tudi izzivi, ki jih prinašajo svetovne dobavne verige***, ter to, da je bil 31. december 2023 končni datum*** |

| | |
|---|---|
| drugi začasni instrumenti izrinili ali nadomestili kohezijsko politiko; | ***za obdobje upravičenosti pri kohezijski politiki za obdobje 2014–2020***; želi spomniti, da ***bi bilo*** treba ***v skladu z načelom dodatnosti preprečiti***, da bi mehanizem za okrevanje in odpornost ali drugi začasni instrumenti izrinili ali nadomestili kohezijsko politiko; ***v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je, da Komisija pripravi analizo o tem, koliko resnično novih socialnih naložb je bilo ustvarjenih v okviru nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;*** |

**Predlog spremembe 43**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 7 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***7a. želi v zvezi s tem spomniti, kako pomemben je Evropski socialni sklad plus, ki naj bi pomagal doseči visoko stopnjo zaposlenosti, pravično socialno zaščito, usposobljeno in odporno delovno silo ter vključujoče/kohezivne družbe kot ključni element za izkoreninjenje revščine, ter poudarja, da je potrebna sinergija s sredstvi mehanizma za okrevanje in odpornost v okviru ustreznih stebrov; nadalje poudarja, da bi morala Komisija ugotoviti, kako bi lahko državam članicam pomagala, da bi lahko sredstva EU ob spoštovanju načela dobrega finančnega poslovodenja hitreje porabile in bolje črpale;*** |

**Predlog spremembe 44**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 10**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 10. pozdravlja, da se lahko sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost uporabijo za prispevanje k ciljem platforme | 10. pozdravlja, da se lahko sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost uporabijo za prispevanje k ciljem platforme |

| | |
|---|---|
| za strateške tehnologije za Evropo (STEP), saj se z njimi podpirajo naložbe v kritične tehnologije v EU za povečanje konkurenčnosti ***njene industrije***; | za strateške tehnologije za Evropo (STEP), saj se z njimi podpirajo naložbe v kritične tehnologije v EU ***in se v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji rešuje problem primanjkljaja delovne sile in spretnosti, ki so odločilnega pomena za kakovostna delovna mesta v teh sektorjih,*** za povečanje konkurenčnosti ***industrije EU, obenem pa je treba zajamčiti pravice delavcev in v tehnološkem sektorju zmanjšati razlike med spoloma***; |

**Predlog spremembe 45**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 13**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 13. ***ugotavlja***, da je samo 13 držav članic zaprosilo za posojila in da bo 92 milijard EUR od ***razpoložljive*** 385,8 milijarde EUR ostalo neporabljenih, saj obveznosti za ta znesek do roka, ki je bil 31. decembra 2023, niso bile prevzete; je seznanjen, da so bila posojila privlačna možnost za države članice, katerih stroški so bili ob izposojanju na finančnih trgih višji ali ki so želele kompenzirati zmanjšanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da se je Evropski parlament zavzel za to, da bi bil delež nepovratnih sredstev večji kot delež posojil, in meni, da je ***– glede na omejenost javnih proračunov –*** potrebna politična razprava o tem, kako naj se neporabljena sredstva porabijo; | 13. ***obžaluje***, da je samo 13 držav članic zaprosilo za posojila in da bo 92 milijard EUR od ***razpoložljivih*** 385,8 milijarde EUR ostalo neporabljenih, saj obveznosti za ta znesek do roka, ki je bil 31. decembra 2023, niso bile prevzete; je seznanjen, da so bila posojila privlačna možnost za države članice, katerih stroški so bili ob izposojanju na finančnih trgih višji ali ki so želele kompenzirati zmanjšanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da se je Evropski parlament zavzel za to, da bi bil delež nepovratnih sredstev večji kot delež posojil, in meni, da je potrebna politična razprava o tem, kako naj se neporabljena sredstva porabijo***, saj so javni proračuni omejeni in so na več področjih potrebne znatne naložbe, zlasti na področju izkoreninjenja revščine, socialnega vključevanja, zagotavljanja stanovanj, javnih in socialnih storitev, krepitve socialnega dialoga, ustvarjanja kakovostnih delovnih mest in politik usposabljanja, vključno z zelenimi in digitalnimi spretnostmi***; |

**Predlog spremembe 46**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 16 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***16a. želi spomniti, da mora Komisija v skladu s členom 19(3)(c) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost in Prilogo V, odstavek 2.3, k uredbi oceniti ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost držav članic, pri tem pa upoštevati merila, vključno s prispevkom teh načrtov k povečevanju potenciala za rast, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti posamezne države članice, kar vse pomaga izvajati evropski steber socialnih pravic, tudi s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter blažiti gospodarske in socialne posledice kovidne krize, z vsem tem pa se krepi ekonomska, socialna in teritorialna kohezija in konvergenca v Uniji; ugotavlja, da se pri tem merilu ocene zahteva najvišje število točk;*** |

**Predlog spremembe 47**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 18**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 18. pozdravlja, da so vse države članice presegle cilje za zeleni (37 %) in digitalni prehod (20 %), pri čemer so povprečni odhodki iz mehanizma za okrevanje in odpornost za doseganje podnebnih ciljev skupaj znašali 42 %, za doseganje digitalnih ciljev pa 26 %; ugotavlja, da je Računsko sodišče postavilo pod vprašaj, kako naj bi izvajanje ukrepov mehanizma za okrevanje in odpornost prispevalo k zelenemu prehodu, in priporočilo, naj se izboljšajo metodologije, ki se uporabljajo | 18. pozdravlja, da so vse države članice presegle cilje za zeleni (37 %) in digitalni prehod (20 %), pri čemer so povprečni odhodki iz mehanizma za okrevanje in odpornost za doseganje podnebnih ciljev skupaj znašali 42 %, za doseganje digitalnih ciljev pa 26 %; ugotavlja, da je Računsko sodišče postavilo pod vprašaj, kako naj bi izvajanje ukrepov mehanizma za okrevanje in odpornost prispevalo k zelenemu prehodu, in priporočilo, naj se izboljšajo metodologije, ki se uporabljajo |

za oceno vpliva na podnebje; poudarja, da v vseh stebrih mehanizma za okrevanje in odpornost obstajajo enake metodološke pomanjkljivosti;

za oceno vpliva na podnebje; poudarja, da v vseh stebrih mehanizma za okrevanje in odpornost obstajajo enake metodološke pomanjkljivosti***, in poziva Komisijo, naj priporočila Računskega sodišča izvede na horizontalni ravni***; ***poudarja pomen kazalnikov, povezanih z izvajanjem načel evropskega stebra socialnih pravic in njegovega akcijskega načrta; poziva Komisijo, naj v okviru dialoga o okrevanju in odpornosti sodeluje s Parlamentom, da se socialni kazalniki pregledali v skladu z izjavo iz Porta, in jo poziva, naj se posvetuje s socialnimi partnerji in civilno družbo;***

**Predlog spremembe 48**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 19**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 19. ugotavlja, da ***bi*** lahko ***imel*** mehanizem za okrevanje in odpornost oprijemljiv učinek na socialne cilje, saj nameravajo države članice zanje porabiti približno 163 milijard EUR***; poudarja***, ***da*** je ***treba pospešiti naložbe v razvoj podeželskih*** in ***oddaljenih območij***, ***socialno zaščito*** in ***vključevanje ranljivih skupin ter zaposlovanje mladih, saj odhodki na teh področjih zaostajajo***; ***poziva Komisijo, naj na podlagi preglednice kazalnikov okrevanja*** in ***odpornosti opravi temeljito oceno projektov*** in ***reform s področja*** izobraževanja in ***mladih***, ***ki so jih*** države članice ***izvedle*** v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost; | 19. ugotavlja, da ***ima*** lahko mehanizem za okrevanje in odpornost oprijemljiv učinek na socialne cilje, saj nameravajo države članice zanje porabiti približno 163 milijard EUR, ***kar*** je ***približno 25 % ocenjenih skupnih stroškov,*** in ***je seznanjen***, ***da je Komisija doslej z nepovratnimi sredstvi, posojili*** in ***predhodnim financiranjem iz mehanizma za okrevanje in odpornost izplačala okoli 269 milijard EUR***; ***ugotavlja, da je po revizijah nacionalnih načrtov za okrevanje*** in ***odpornost skoraj 30 % ocenjenih socialnih odhodkov namenjenih naložbam*** in ***reformam na področju*** izobraževanja ***ter nege*** in ***varstva otrok, zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, 25 % zaposlovanju in spretnostim***, ***preostali del pa socialnim politikam[1a]; poziva*** države članice***, naj do roka za plačilo vsaj 30 % porabe*** v okviru ***ustreznih stebrov*** mehanizma za okrevanje in odpornost ***namenijo za socialne naložbe***; |

_____

*[1a] COM(2024)0474, str. 19.*

**Predlog spremembe 49**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 19 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***19a. poudarja, da je treba pospešiti naložbe v povečanje socialne zaščite in socialnih storitev, ustrezne pokojnine, dolgotrajno oskrbo, razpoložljivost in cenovno dostopnost stanovanj, zlasti socialnih stanovanj, v odpravljanje revščine in socialne izključenosti, zlasti revščine otrok, v predšolsko vzgojo in varstvo, poklicno usposabljanje, izobraževanje in izpopolnjevanje odraslih, v vključevanje skupin v ranljivem položaju, kot so ženske, otroci, enostarševske družine, invalidi, migranti, Romi, osebe LGBTIQ, mladi in starejši, ter v podpiranje zaposlovanja mladih, posodobitev institucij trga dela, vključno z napovedovanjem potreb po spretnostih ter socialnim dialogom, ter v razvoj podeželskih in oddaljenih območij, kjer se z javnimi odhodki zaostaja; poziva Komisijo, naj na podlagi preglednice kazalnikov okrevanja in odpornosti opravi oceno za spremljanje učinkovitosti socialnih naložb;*** |

**Predlog spremembe 50**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 20**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 20. pozdravlja prispevke v okviru stebra pametne, trajnostne in vključujoče | 20. pozdravlja prispevke v okviru stebra pametne, trajnostne in vključujoče |

| | |
|---|---|
| rasti, zlasti na področju konkurenčnosti ter podpore malim in srednjim podjetjem; ugotavlja, da je treba za pametno, trajnostno in vključujočo rast hitreje vlagati v nadnacionalno sodelovanje, podporo podjetjem in regulativne spremembe, saj naložbe na teh področjih zaostajajo; | rasti, zlasti na področju konkurenčnosti ter podpore malim in srednjim podjetjem; ugotavlja, da je treba za pametno, trajnostno in vključujočo rast hitreje vlagati v nadnacionalno sodelovanje, podporo podjetjem in ***delavcem ter v*** regulativne spremembe, saj naložbe na teh področjih zaostajajo; ***poudarja, da je treba pri vključujočem okrevanju dati prednost tudi socialnemu gospodarstvu kot osrednjemu gonilu trajnostne in pravične rasti;*** |

**Predlog spremembe 51**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 20 a (novo)**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| | ***20a. želi opomniti, da je enakost moških in žensk temeljna vrednota EU, zapisana v primarnih pogodbah; zato obžaluje, da enakost spolov ni eden od glavnih stebrov uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da bi morali nacionalni načrti za okrevanje in odpornost vsebovati ukrepe, ki bi v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic prispevali k enakosti spolov in enakim možnostim za vse, da bi spodbudili udeležbo žensk na trgu dela in na njem zmanjšali razlike med spoloma; pozdravlja dejstvo, da revidirani nacionalni načrti za okrevanje in odpornost vsebujejo 136 (pod)ukrepov, ki so usmerjeni k enakosti spolov, in je seznanjen s pozitivnim učinkom drugih reform in naložb, katerih izvajanje lahko znatno prispeva k enakosti spolov, kot so ukrepi za podporo pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, vključno z dostopom do otroškega varstva in oskrbe vzdrževanih oseb, ter za razvoj digitalnih spretnosti; obžaluje, da dve državi članici v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost nista vključili nobenih ukrepov, katerih neposredni cilj bi bil prispevati k doseganju enakosti*** |

***spolov, in da je več drugih držav članic vanje vključilo razmeroma majhno število tovrstnih ukrepov;***

**Predlog spremembe 52**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 28**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 28. poziva države članice, naj si bolj prizadevajo za odpravo upravnih ozkih grl in poskrbijo za zadostne upravne zmogljivosti, da bi v luči roka, ki je leta 2026, pospešile izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ter preprečile koncentracijo projektov omenjenega mehanizma v bolj razvitih regijah in prestolnicah, tako da omogočijo, da se sredstva mehanizma usmerijo v projekte v najranljivejših regijah, s čimer bodo omogočile izpolnitev cilja mehanizma glede krepitve socialne, teritorialne in ekonomske kohezije v EU; poziva, naj se projekti, ki bodo pred rokom, ki je leta 2026, izvedeni vsaj 20 %, samodejno podaljšajo za ***12*** mesecev; pozdravlja, da bi lahko bil po roku, ki je leta 2026, vzpostavljen sistem prednostnega razvrščanja in prenosa, da bo mogoče tekoče projekte dokončati prek drugih shem financiranja, vključno z Evropskim investicijskim skladom in morebitnim novim Evropskim skladom za konkurenčnost; | 28. poziva države članice, naj si bolj prizadevajo za odpravo upravnih ozkih grl in poskrbijo za zadostne upravne zmogljivosti, da bi v luči roka, ki je leta 2026, pospešile izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ter preprečile koncentracijo projektov omenjenega mehanizma v bolj razvitih regijah in prestolnicah, tako da omogočijo, da se sredstva mehanizma usmerijo v projekte v najranljivejših regijah, s čimer bodo omogočile izpolnitev cilja mehanizma glede krepitve socialne, teritorialne in ekonomske kohezije v EU; poziva, naj se projekti, ki bodo pred rokom, ki je leta 2026, izvedeni vsaj 20 %, samodejno podaljšajo za ***18*** mesecev; pozdravlja, da bi lahko bil po roku, ki je leta 2026, vzpostavljen sistem prednostnega razvrščanja in prenosa, da bo mogoče tekoče projekte dokončati prek drugih shem financiranja, vključno z Evropskim investicijskim skladom in morebitnim novim Evropskim skladom za konkurenčnost; |

**Predlog spremembe 53**

**Predlog resolucije**
**Odstavek 39**

| *Predlog resolucije* | *Predlog spremembe* |
|---|---|
| 39. obžaluje, da lokalni in regionalni organi, organizacije civilne družbe, | 39. obžaluje, da lokalni in regionalni organi, organizacije civilne družbe, |

socialni partnerji, nacionalni parlamenti in drugi ustrezni deležniki niso bili v zadostni meri vključeni v pripravo, dopolnitev oziroma izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da je udeležba lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov ter tistih, ki so odgovorni za razvoj teh politik, ključnega pomena za uspeh mehanizma, kot je navedeno v členu 28 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da je Evropski parlament podprl, da bi bila v uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost vključena zavezujoča določba, v skladu s katero bi bil vzpostavljen dialog na več ravneh, da bi bili vključeni ustrezni deležniki ter da bi z njimi potekala razprava o pripravi in izvajanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, pri čemer bi bilo obdobje posvetovanja z njimi jasno določeno; zato poziva, naj bodo deležniki v skladu z nacionalnim pravnim okvirom ter na podlagi jasnih in preglednih načel v največji možni meri vključeni v izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost;

socialni partnerji, nacionalni parlamenti in drugi ustrezni deležniki ***v nekaterih državah članicah*** niso bili v zadostni meri vključeni v pripravo, dopolnitev oziroma izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost***, kot je določeno v členu 18(4)(q) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, in poudarja, da je pomembno pritegniti socialne partnerje k sodelovanju pri ukrepih za politiko dela in socialno politiko***; želi spomniti, da je udeležba lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov ter tistih, ki so odgovorni za razvoj teh politik, ključnega pomena za uspeh mehanizma, kot je navedeno v členu 28 uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost; želi spomniti, da je Evropski parlament podprl, da bi bila v uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost vključena zavezujoča določba, v skladu s katero bi bil vzpostavljen dialog na več ravneh, da bi bili vključeni ustrezni deležniki ter da bi z njimi potekala razprava o pripravi in izvajanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, pri čemer bi bilo obdobje posvetovanja z njimi jasno določeno; zato poziva, naj bodo deležniki v skladu z nacionalnim pravnim okvirom ter na podlagi jasnih in preglednih načel v največji možni meri vključeni v izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost***, s čimer se bo zagotovil celovit in pregleden sodelovalni proces; meni, da mora sodelovanje deležnikov temeljiti na kvalitativnih in kvantitativnih merilih, vključno z dejavnim sodelovanjem v procesih spremljanja in vrednotenja, in želi spomniti, da bi se bilo treba pred odobritvijo revidiranih načrtov posvetovati tudi z ustreznimi deležniki;***

## PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE

Pripravljavka mnenja kot izključno pristojna izjavlja, da ni prejela nobenih prispevkov od subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi v smislu člena 8 Priloge I Poslovnika.

## INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

| | |
|---|---|
| **Datum sprejetja** | 31.3.2025 |
| **Izid končnega glasovanja** | +: 40<br>–: 11<br>0: 1 |
| **Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju** | Maravillas Abadía Jover, Grégory Allione, Nikola Bartůšek, Vilija Blinkevičiūtė, Rachel Blom, Andrzej Buła, Estelle Ceulemans, Leila Chaibi, Henrik Dahl, Johan Danielsson, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Elena Donazzan, Gheorghe Falcă, Chiara Gemma, Niels Geuking, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Sérgio Humberto, Irena Joveva, Martine Kemp, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Marit Maij, Idoia Mendia, Maria Ohisalo, João Oliveira, Aodhán Ó Ríordáin, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Villy Søvndal, Pál Szekeres, Georgiana Teodorescu, Romana Tomc, Jana Toom, Raffaele Topo, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne, Mariateresa Vivaldini, Peter Volgin (Petar Volgin), Jan-Peter Warnke, Séverine Werbrouck |
| **Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju** | Borys Budka, Vivien Costanzo, Andi Cristea, Klára Dobrev, Estrella Galán, Rudi Kennes, Pierfrancesco Maran, Benedetta Scuderi, Andrea Wechsler, Angelika Winzig |
| **Poslanci iz člena 216(7) Poslovnika, navzoči pri končnem glasovanju** | Salvatore De Meo |

## POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

| 40 | + |
|---|---|
| NI | Jan-Peter Warnke |
| PPE | Maravillas Abadía Jover, Borys Budka, Andrzej Buła, Salvatore De Meo, Gheorghe Falcă, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc, Andrea Wechsler, Angelika Winzig |
| Renew | Grégory Allione, Irena Joveva, Jana Toom, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne |
| S&D | Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Andi Cristea, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Pierfrancesco Maran, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Raffaele Topo |
| The Left | Leila Chaibi, Estrella Galán, Rudi Kennes, João Oliveira |
| Verts/ALE | Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Benedetta Scuderi, Villy Søvndal |

| 11 | - |
|---|---|
| ECR | Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini |
| ESN | Peter Volgin (Petar Volgin) |
| PfE | Nikola Bartůšek, Rachel Blom, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck |

| 1 | 0 |
|---|---|
| PPE | Henrik Dahl |

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani